

Megkezdte a képviselőház a közoktatásügyi tárca költségvetésének tárgyalását

A népoktatásra és testnevelésre nagy súlyt helyez az új költségvetés. Külön zsidó népiskolák és iparos tanonciskolák felállítását kívánták a szónokok

A MTI: jelenti: A képviselőház plénuma kedden délelőtt megkezdte a jövő évi költségvetés tárgyalását. *Tasnády-Nagy* András elnök 10 óra 10 perckor nyitotta meg az ülést. Bejelentette, hogy a vallás- és közoktatásügyi tárca tárgyalására az egyes pártok a következő vezérszónokokat jelölték ki: MÉP: *Wálder* Gyula és *Szabó* Zoltán, Kiszgazda Párt: *Varga* Béla, Egyesült Keresztény Párt: *vitéz Makray* Lajos Erdélyi Párt: *László Dezső*. A Magyar Megújulás Nemzetiszocialista Pártja: *Rajnisz* Ferenc, Nyilaskeresztes Párt: *Rapcsányi* László és végül a Szociáldemokrata Párt: *Kéthly* Anna.

Tömköly Dénes, a kultusztárca előadója örömmel állapította meg, hogy a jövő évi költségvetés 218,7 millió pengőt, tehát 86,7 millió pengővel többet fordít a magyar kormányzat a magyar nép lelki és szellemi erejének gyarapítására, mint a jelen költségvetési évben. A kultusztárca védi a magyar lelket és elősegíti a magyar kultúra fejlődését. Ebből a szempontból nagy jelentőséget képvisel a magyar görögkeleti egyháznak a kultuszkormány által történt ujjszervezése. A jövő évi költségvetési évben 3,4 millió pengővel többet fordítanak népoktatásra, mint a jelen költségvetési évben. Ennek keretén belül egy millió pengőt irányoznak elő a szór-

ványban élő magyar gyermekek oktatására.

snrdii snrdlu omfwyp vbgkqj etaoih Az előadó foglalkozott a zsidók számarányával az iskolákban. *Elvként kellene leszögezni, hogy a zsidók ne részesüljenek magyar felsőbb oktatásban. A középfokú és népoktatásra kimondottan zsidó iskolákat kell létesíteni.* Az előadó megállapította, hogy az összes iskolákban együttevve a zsidók számaránya 3,6 százalékos. A középiskolákban a zsidók számaránya nem lépi túl a hat százalékot. Az előadó itt hangoztatta, hogy *külön zsidó tanonciskolákat kell létesíteni, mert a tanonciskolákban túl nagy a zsidók száma*

Ezután *Rajnisz* Ferenc szólott hozzá először a költségvetéshez. Megállapítja, hogy hatalmas előhaladás történt az új költségvetésben. A testnevelési költségek nagy emelkedést mutatnak, ami rendkívül örvendetes, mert látható, hogy nagy erővel indult meg a testnevelés megszervezése. Megnyugtató jelenség az is, hogy a központi igazgatás decentralizációja tűnik ki a kultusztárca költségvetéséből. A zsidókérdésre áttérve kiemelte, hogy *annak a kulturpolitikai elvnek kellene érvényesülnie, hogy zsidó ne részesüljön magyar oktatásban. Ebben a kérdésben nem a törvény betűje, hanem a törvény szelleme lesz irányadó.*

Országos zarándoklattal hozza a Szent Jobbot az Aranyvonat Nagyváradra

Nagyszabású Szent László-ünnepségeket rendez jövőre a püspökség és a város

Nagyvárad, Saját tud. Lapunk már több ízben foglalkozott azokkal a történelmi jubileumokkal amelyekre az elkövetkező években kerül sor. Ezek a jubileumok Szent László királlyal, Nagy Lajos és Mátyas királyokkal kapcsolatosak. A jubileumokkal kapcsolatosan felmerült annak a kérdése, hogy az évente megisméltendő Szent István és Szent Imre ünnepségeket hasonlóan Szent László-ünnepséget kellene rendezni a nagy szent király tiszteletére. A kezdeményezés természetesen csak Nagy-

váradról, a szent király városából indulhatott ki. Ez év tavaszán már tervezték nagyszabású ünnepség rendezését, amelynek középpontjában a szent király lovasszobrának felállításával kapcsolatos kérdések kerültek volna. Az ünnepség külső okok miatt szerény keretek között folyt le, a szoborbizottság azonban megalakult és megkezdte munkáját. Ugyanakkor Nagyvárad ígéretet kapott Szendy Károlytól, Budapesti polgármesterétől a lovasszobor felállítására nyújtandó nagyobb támogatásra vonatkozóan.

A hercegprímás és a püspöki kar Nagyváradon

Mivel az országos Szent László-ünnepség előkészítése és megrendezése hosszabb időt vesz igénybe, nagyvárad illetékes városi és egyházi hatóságok megtették a kezdő lépéseket. Dr. *Schriffert* Béla apostoli kormányzó helynök és dr. *Hlatky* Endre városi főispán Budapesten járt és tárgyalásokat folytatott illetékes körökkel az ünnepség megrendezésének

kérdésében.

Értesüléseink szerint a Szent László-ünnepségeket 1942 májusának első felében rendezik meg. Az ünnepség egy időre esik a budapesti nemzetközi vásárral. Ez a körülmény lehetővé teszi, hogy a vásárra érvényes kedvezményvel nagyszámú közönség jöjjön Nagyváradra is. A jelek szerint országos zarándoklat színhel-

Apolló filmszínházban

Csütörtökön indul

Marlene Dietrich egyetlen idei exotikus viláqfilmje

BIZSU

Szerdán utoljára: **GYURKOVITS FIUK.**

lesz ezekben a napokban Nagyvárad. Az ünnepségek kiemelkedő fénypontja az Aranyvonat nagyváradra utazása lesz. A Szent Jobb kíséretében ugyanakkor ideérkezik a biboros her-

cegprímás és a püspöki kar több tagja is.

Az ünnepségek alkalmával kiemelkedő egyházi és művészeti események kerülnek lebonyolításra.

Dr Popoff Mihály nagyváradai látogatása

Köszönetet mondott a megyei főispánnak a magyar görögkeleti egyház támogatásáért

Nagyvárad, Saját tud. Érdekes vendége volt ma a városnak. Dr Popoff Mihály nagyprépost, érseki helynök, a magyarországi görögkeleti magyar és pravoszláv ruszin egyházrészek nemrég kinevezett adminisztrátora, országos körutja során Nagyváradra érkezett. A magasrangú főpap dr Feketé Imre ny. polgármesterrel látogatást tett több egyházi és polgári intézmény-

nél. Így felkereste dr Cziffra Kálmánt, Bihar vármegye főispánját és köszönetet mondott neki a megyei görögkeleti magyar egyházak ügyeivel kapcsolatos jóindulatu támogatásáért — és további támogatást kért hívei számára. — Dr Popoff Mihály tisztelgő látogatást tett az alispánnál is, akinek távollétében dr Oswald János vármegyei főjegyző fogadta.

Francia Szomáli föld teljes kapitulációját és De Gaullehoz való csatlakozását követelik az angolok

Vichyből jelentik: (B. T.) Platon tengernagy, gyarmatügyi miniszter hétfőn visszatért Vichybe a Dzsibutiban tett látogatásáról és közölte, hogy Dzsibuti parancsnoka felajánlotta az angoloknak a kikötő és a vasutvonal használatát, a britek azonban elutasították ezt az ajánlatot és a francia gyarmat-

teljes kapitulációját és a De Gaulle-féle mozgalomhoz való csatlakozását követelték. A miniszter nyilatkozatából bizonyos körökben arra következtettek, hogy francia Szomáli föld lakossága érdekében felhagynak a további erőfeszítésekkel. (MTI)

Mit követel Amerika az Angliának nyújtott támogatásért?

Washingtonból jelentik: (NTI) Anglia most vizsgálja az Egyesült Államok bérbeadott és kölcsönadott szállítmányainak ellenszolgáltatásáról szóló javaslatot. Az Egyesült Államok három legfontosabb követelése a következő:

1. Anglia engedje meg az Egyesült Államoknak az összes brit támaszpontok használatát, még a háború után is.
2. Anglia lemond az angol világbíródelmon belül elsőbbségi vámjogáról.

3. Anglia lemond bizonyos nyersanyagoknál élvezett monopóliumáról. (MTI)

Newyorkból jelentik: (NTI) Stirling tengernagy beszédében kijelentette, ha az Atlanti oceáni ut biztosítására irányuló intézkedések nem lesznek elegendők, az Egyesült Államok kénytelen lesz megszállani az Azori, Zöldfoki és Kanári szigeteket, valamint Martiniquet. (MTI)

Számadatok Horvátországnak a kommunisták elleni küzdelméről

Ujvidékről jelentik: (MTI) A zagrabi Novo Vreme folyóirat pontos képet nyújt a kommunisták elleni küzdelemről. Eddig 934 kommunista vesztette életét, 174 sebesülten és 570 sérülten került a kormány csapatok kezére. November hónap első hete alatt máris több kommunista esett el és sebesült meg, mint az eddigi négy hónap alatt.

Szabadságra ment Chile köztársasági elnöke

Santiago di Chileből jelentik (OFI): Aguirre Cerda köztársasági elnök vásárnap egészségi okokból kivette a törvényes szabadságát. Az elnök teendőket Geronimo Mendez alelnökre ruházta át. Az elnök és az alelnök egy-egy alkotmányos törvényt hirdettek ki a helyzet megmagyarázására. (MTI)

Ha Amerika háborúba keveredik Japánnal

ANGLIA AZONNAL
HADATÜZENChurchill beszéde a londoni lordmajor
beiktatásán

Stockholmból jelentik: (NTI) Az angol miniszterelnök a londoni lordmajor beiktatásakor hosszabb beszédet mondott. Churchill szólt az Egyesült Államok ama erőfeszítéseiről, hogy a Csendes-óceánon fenntartsák a békét. Ha ez meghiúsul, akkor itt kijelenthetem — mondotta az angol miniszterelnök, — hogy amennyiben Amerika háborúba sodródna Japánnal, Anglia hadüzenete egy órában belől megtörténik. Churchill szerint minden intézkedést megtettek és meg fognak tenni a jövőben is a távolkeleti angol érdekek védelmére. (MTI)

Érintette Churchill a kínai kérdést is és a többi között ezeket mondotta:

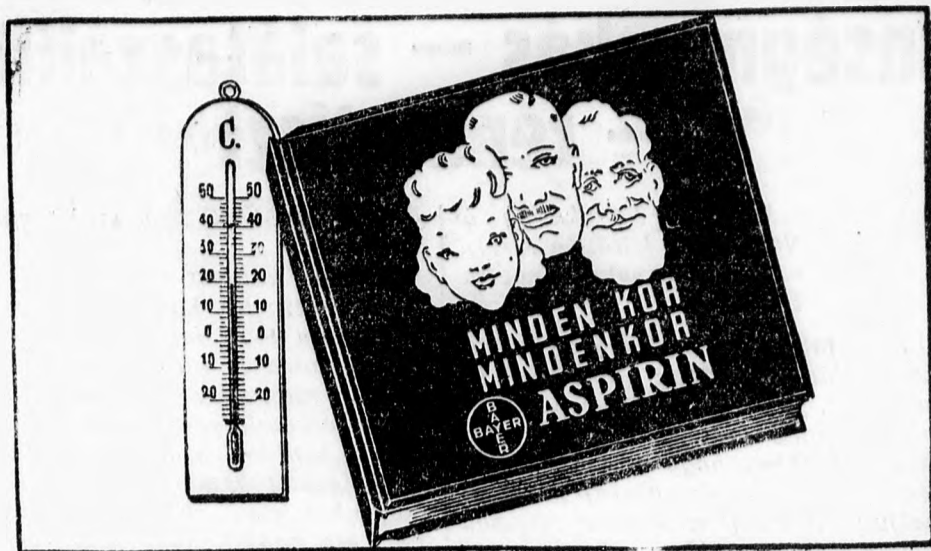
— Anglia — mondotta — teljes átlátszóan követi a kínai népek a nagy-szerű harcát, amelyet hazája, szabadsága és függetlensége védelmében

Csang-Kai-Sek vezetésével öt hosszú esztendőn át egészen magára utalva végigharcolt. A kultura katasztrófája lenne, ha az invázió és a kizsákmányolás elleni nemes ellenállás nem vezetne eredményre.

Churchill ezután az Egyesült Államok elnökének „fenséges politikájáról” szólt.

— Anglia — mondotta — a mult esztendőben pénzügyi forrásainak vége felé járt és nem tehetett mást, mint hogy megrendeléseket tegyen az Egyesült Államokban, anélkül, hogy láthatta volna a kivezető utat. Ekkor jött az elnök „fenséges politikája” és pénzt bocsátott rendelkezésére. A bérlet- és kölcsönvevési törvény a legkifogástalanabb törvény, amelyet a világtörténelem eddig ismert. (MTI)

Rómából jelentik: (MTI) A Giornale

d'Italia newyorki jelentése szerint amerikai politikai körökben nagyon súlyosnak ítélik a Japán és Amerika közti helyzetet. Kongresszusi körökben azt állítják, hogy az amerikai haditengerészetet 90 napon belül tudják hadikészültségbe helyezni. (MTI)

Washingtonból jelentik: (NTI) A képviselőház napirendi bizottsága elhatározta, hogy a semlegességi törvény feletti vitát csütörtökön nyolc órára korlátozzák. A demokrata Knox kijelentette, hogy az Egyesült Államok nincsen megfelelő lelkiállapotban a háborúra. (MTI)

natot, egy páncélvonatot erősen megrongáltak. 53 teljesen megrakott teherkocsit, valamint két páncélvonatot rongáltak meg, amelyek egy része kisiklott és rakományuk elégett. Légi harcokban a német vadászok a déli szakaszon 23 szovjetgépet lőttek le. Szovjetrepülőtereken 28 szovjetgépet bombáztak szét. Bombatalálatokkal használhatatlanná tették a repülőterek kifutópályáit is.

Ankarából jelentik: (NTI) Mint Ankarában ismertté vált, vasárnap a fekete-tengeri Kefken kis török kikötőbe állítólag három szovjet gyorsnaszád érkezett. Az érkezést hivatalosan még nem erősítették meg. (MTI)

ANGOL HAJÓKÖTELEKEK TAMADASA OLASZ HAJÓKARAVÁN ELLEN

Rómából jelentik: A fegyveres erők főhadiszállása közli: Egy angol hajóhadkötelék támadása következtében a szombatra virradó éjjel a Földközi-tenger középső részén egy olasz hajókaravánból több hajó elsüllyedt. Olasz torpedórombolók közül kettő elsüllyedt, egy harmadik megsérült. A hajótörötték túlnyomórészt sikerült megmenteni. Hajnalban az olasz torpedóvető repülőgépek megtámadták az angol hajóegységeket és egy cirkálót, továbbá egy rombolót eltaláltak. Olasz repülőek ezenkívül lőttek két ellenséges gépet. Egy harmadik ellenséges gépet az olasz tengerészeti felderítő repülőek lőttek le. Az angol légierő berepült Campagna és Szicília felé. Nápolyban a repülőátadás áldozata 10 halott és 25 sebesült. A légháritás egy angol gépet lelőtt. Észak-Afrikában és Kelet-Afrikában a szárazföldi arcvonalakon semmi nevezetes nem történt. Az Atlanti-óceánon tevékenykedő egyik tengeralattjárónk elsüllyesztett három ellenséges gőzöst 25.000 tonnával. Az olasz tengeralattjárók ezzel együtt az Atlanti-óceánon eddig 500.000 tonna ellenséges hajóteret süllyesztettek el.

Rómából jelentik: (Stefani) Római illetékes körökben hangsúlyozottan rámutatnak az olasz hivatalos jelentések őszinteségére azzal kapcsolatban, hogy a hivatalos jelentés közölte egy olasz hajókaraván veszteségeit. E körökben hangoztatják, hogy az őszintén elismert veszteség hét kereskedelmi hajót tesz ki és nem tizet, mint azt az angol tengernagyi hivatal állítja. — Hangsúlyozzák, hogy Olaszország pontosan közli veszteségeit, míg az angol tengernagyi hivatal teljes némaságba burkolódik az ő veszteségeit illetően. Az angolok például meg nem említik az angol tengeri erőknek azokat a súlyos veszteségeit, amelyeket az olasz torpedóvető repülőgépek támadása okozott, pedig az olaszok telibe találtak egy angol cirkálót és egy rombolót. (MTI)

Hatalmas hadműveletek előfeltételeit
teremtették meg a Donec vidékén küzdő
szövetséges erőkA Kaukázus kapujáig vitte előre támadásait a német légierő.
500 ezer tonna ellenséges hajóteret süllyesztettek el eddig olasz
tengeralattjárók az Atlanti óceánon

Vezéri főhadiszállás: (NTI) A véderő főparancsnokság közli: A krimi félszigeten Szevasztopoltól keletre és Kercstől nyugatra a német csapatok tovább üldözik a szovjet utóvédeket. Német repülőek heves támadásokat intéztek Szevasztopol ellen. A kőolajtartályokban nagy tüzek keletkeztek.

Súlyosan megrongáltunk egy szovjet cirkálót és egy kereskedelmi hajót. A német légierő a Donec és a Volga közt, valamint a Moszkva körüli térségben igen sok szovjet szállítványt semmisített meg. Harcigép kötelek támadták Moszkvát. A német gyűlölség és páncélos erők egységei az Ilmen-tó és a Ladoga-tó közt folytatott hadműveletek során a 9-re virradó éjjel meglepetésszerű támadással elfoglalták Tichwin fontos közlekedési csomópontot. Igen sok foglyot és nagy zsákmányt ejtettünk. A negyedik szovjet hadsereg törzskara csak gépkocsik és fontos katonai iratok hátrahagyásával tudott megmenekülni. Az október 16. óta folyó harcokban itt 20.000 foglyot ejtettünk. 96 páncélkocsit, egy páncélvonatot és igen sok egyéb hadianyagot zsákmányoltunk. Ugyanezen idő alatt közel hatezer aknát szedtünk fel. A foglyok száma 3 millió 637.000-re emelkedett. A német légierő a mára virradó éjjel a skót partok előtt elsüllyesztett egy 2000 tonnás teherhajót, egy másikat megrongált. Német zuhanóbombázók az angol délkeleti partok mentén bombázták Margate kikötőjét. Észak-Afrikában német harcikötelekek hatásosan bombázták brit támaszpontokat Marsha Matruh közelében. Az angolok a mára virradó éjjel gyengébb erőkkel támadták Északnyugat-Németország néhány helységét, főleg Hamburg lakónegyedeit. A polgári lakosság köréből néhányan meghaltak, illetve megsérültek. A német légvédelem két brit bombázót lelőtt. (MTI)

burg lakónegyedeit. A polgári lakosság köréből néhányan meghaltak, illetve megsérültek. A német légvédelem két brit bombázót lelőtt. (MTI)

Nagy tüzek égnek
Szevasztopol déli részén

Berlinből jelentik: (NTI) Míg a német és a román csapatok a megvert szovjet erőköt a Krim-félszigeten mind szűkebb térségre szorítják össze, Szevasztopol körül és Kercs irányában pedig szétverték a szovjet utóvédeket, a német légierő bombákkal árasztja el Szevasztopolt és Kercset. Szevasztopol déli részén nagy tüzek égnek. Az olajtartályokat és raktárakat több találat érte. A szovjet csapatok elmenekülése a Krim-

félszigetről csak véletlenül sikerülhet. (MTI)

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Szovjet ellen küzdő szövetséges csapatok további Donec hídfők alkotásával, valamint a Donec délkeleti hajlásában elfoglalt néhány fontos közlekedési csomópont birtokbavételével hatalmas hadműveletek előfeltételeit teremtették meg. A honvéd csapatok arcvonaláról nincs jelentésváltozó esemény.

Három szovjet gyorsnaszád
futott be egy török kikötőbe

Rómából jelentik: (Stefani) A német légierő immár a Kaukázus kapujáig vitte előre támadásait. Eként nem Anglia terem új harcvonalat. Olaszország földközítengeri harcaival nagy brit tengerészeti és légierőket köt le, még pedig nem csupán védekezéssel, hanem támadással is. Figyelemreméltó jelenség, hogy a földközítengeri légiharcok során nem angol, hanem csupán ausztráliai és kanadai repülő jutott olasz fozságra. Az angoloknak te-

hát korontartományaik harcosaira van szükségük. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) A német légierő kötelek szombaton is folytatták támadásaikat a Krim-félszigeten menekülő szovjetcsapatok ellen. A német gépek bombákkal és tüzfegyverekkel támadták a Kercstől nyugatra összetörölt szovjetcsapatokat és nagy veszteségeket okoztak nekik emberben és anyagban. Telitalálatokkal teljesen eipusztítottak 14 áruszállítóvo-

Inségmunkás — salátaszállító — rendőrtiszt

Valahol Nagykároly és Nagyvárád között a ... esté sebesvonaton, november hó.

Régi megállapítás, hogy a vonatokon külön társadalmi törvények érvényesek, jobban mondva érvényesülnek. Néhány órák együttutazás már elegendő ahhoz, hogy utitársunk előtt legbizalmasabb dolgainkat is kipakoljuk. A vonaton minden utasnak kötelessége a kigombolkozás. Aki félrevonul, elzárkozik, azt csendes, de hangosan is megnyilvánuló megvetés veszi körül. A szükség nélkül alvót sem tekintik rendes embernek. Aki a közeledés visszautasítja, vagy nem mutat érdeklődést utitársa közlékenységével szemben, valósággal lábbal tiporja az utasmorál irántlan törvényeit.

Szociológusok és lélekbüvárok eddig még nem méltányolták eléggé ezeket a törvényeket és a vonatnyújtotta lehetőségeket. Tessék csak egyszer felszállni akármilyen vonatra. Nem számít, hogy milyenre. Lehet bumli, vagy villámvonat. Annyi tapasztalat akad horogra, amennyit az átlagos érdeklődés el sem bír.

Felszállunk például a Nagyvárád felé robogó sebesvonatra. Abba a fülkébe, amelybe néhány vasutas és egy rendőrtiszt helyezkedik el. Minden kezdeti tapogatás nélkül megindul a beszélgetés. Már csak azért is, mert az egyik fogalmista régi jó barátja, iskolatársa a rendőrtisztnek.

Először, természetesen, a nőkről szól a nóta. Ez azonban kettőjük titka marad.

A volt iskolatársak kerülnek ezután szóba. Mind egyszerű fiúk. Emlékszel... emlékszel... szállítványozási vállalat van... filmgyár magasrangú tisztviselője... vezérigazgató... otthagya a vasutat, hízott szállított a községnek Szabadkáról, oda pedig tárt a Felvidékről, jó pár ezer pengőt keres havonként... baromfiszállító lett, tűzérőhadnagy... X város katonai parancsnoka — és itt vagyunk mi... csak úgy dől a panasz. No nem túlságosan komoly panasz. Maguk is beismerik, hogy a konjunktúra kapta fel az élelmesebbeket, Istenem, csak hogy már ennyi élelmes van közöttünk!

És akik panaszkodnak? Óh, azokat sem kell féltetni. A vasutas nem érdekel különösebben. Őtön vannak ott hon. Nehéz beszerezni a szükségeseket. No meg ez is, az is előadódik. Háborús világ. De majd lesz jobban is. Egyszóval olyan panaszkodás, amelyre sohasem lehet pontot tenni. Akármilyen jó világ lesz. A rendőrtiszt megjegyzései azonban nagyon tanulságosak.

Egy keveset életrajzból is elárulok. Annyit, amennyit ő elárult. Budapesti család gyermeke. Hárminnéves. Kiváló sportoló, országos és európai viszonylatban is az első között volt. Főiskolát végzett. Két diplomát szerzett. A Beethoven-éremmel a legnagyobb díszsége négy évig volt szellemi inségmunkás havi 28 pengőért, hála Istennek, annakidején... Huszonnyolc kérvényt adott be különféle helyekre eredménytelenül. Ma is őri ezeket a kérvényeket (ma már azt olvassuk, hogy Nagybánya hiába írta ki pályázatát a vá-

rosi főmérnöki állásra. senki sem jelelkezett!)

Milyen különös kegye volt az a Gondviselésnek, hogy a rendőrtiszt pályázaton több mint kétezer jelentkező közül a 28 kiválasztott közé került. De ezelőtt már gazdasági pályán is próbálkozott meglehetősen sikerrel. Salátát szállított a budapesti piacokra. Dolgozott keményen és keresett. Civilruhát mind ebből az időből vállalt. Ma bánja, hogy nem maradt meg a gazdasági pályán.

Az is rendkívül érdekes, hogyan jelentkeztek igényei ezekben az években és hogyan viselkedett ő ezekkel szemben? Hatalmas, szép szál ember. Szinte hihetetlenül hangzik, hogy a reggeli nem számít nála. Vacsoráznia is ritkán szokott. Ez mind a keményebb napok megszakítása. Nem keserű szájjal mondja ezeket, hanem úgy, mint aki kellemetlen terhektől szabadult meg és most hálás ezért a sorsnak. Amikor rendőrtisztnek ki-nevezték, több mint 1400 pengőbe került a kiruházkodás. Senkitől sem kért kölcsön. Tizenhárom hónap alatt törlesztette le. Ez alatt az idő alatt mindössze négyszer evett meleg ételt. Tejjel, kenyérral és szalonnával élt, fűtetlen szobában lakott, jéges vízzel mosdott s közben mákkehégszerű volt, sportolt, sugárzott az egészségtől és az örömtől.

— Mi, magyarok — mondja, — roppant sokat költünk gyomrunkra. Pedig hihetetlenül sokat lehet megtakarítani ezen a követelőző szarnakon. Ma is még mi élünk a legjobban egész Európában; de talán mi panaszkodunk a legtöbbit is.

Ugy érzem, neki joga van ezekhez a megjegyzésekhez, mert igazán nem mondható, hogy csak úgy „átbiciklizett” az életen. Viselte a terheket derűs lélekkel, mosolygó arccal, erős akaratjal. Ma sem panaszkodik, in-

kább csak a lehetőségek felett töpreng. Hiszen ő maga sem veszi észre, hogy simogatja szavaival volt osztálytársait, akik előtt most megnyílt az élet napsugaras oldala. Csak ő gondolja, hogy hosszankodik a többiek sikerén. En látom arcaán, kihálalom szavaiból, hogy örül a magyar égbolt kiderülése fölött. Örül, hogy ebben az országban a magyar fiatalok is szóhoz jutottak a kereskedelmi életben.

És ő, a rendőrtiszt? Neki talán nem sikerült? Dehogyan nem! Hiszen szükség van ennek a hazának olyan rendőrtisztekre, mint ez a gyönyörű testileg és lelkileg egyaránt pompás szőlő ember. És ha most olyan a helyzet, hogy a fizetése kevés, meg kell elégednie mások kereseténél egy kis hányaddal: nem lesz ez mindig így! Ő maga is mondja:

— Csak győzzön Hiller! Rövid idő alatt olyan fellendülés köszönt Európára, amilyent ma még elképzelni sem tudunk. Megszabadulunk a zsidóktól. Megszűnik a gazdasági anarchia, a vámosok, a mesterséges árulalmzások, a valutaspikulások szomorú korszaka. Ha ki tudtam hőztőlne zokszó nélkül az inségmunkát, a salátaszállítást, a visszautasított kérvényeket, akkor ez már semmit sem számít...

Igaza van. Ezt már kibőjtöljük. És ha mi rámelegyünk, akkor sem fogunk panaszkodni. A történelem mindig ismert olyan nemzedékeket, amelyek élethivatása az áldozat volt. Ha a Gondviselés bennünket arra személt: Vállaljuk! Vállaljuk a legszen-
tebb ideálmussal.

Rendőrtiszt utatársam egyébként rólegény. Most is menyasszonyához utazott! Az élet magától értetődő természetességével beszél erről.

Egyébként biznyára meg fogja nekem bocsátani, hogy leírtam, amit hallottam. Nem a szenzáció kedvéért tettem. Ugy gondolom, egy-két dolgot tanulhatunk tőle a magunk élete számára...

POLYAK ISTVÁN

Megállapították az Iskolánkívüli Népművelési Bizottság ingyenes tanfolyamának sorrendjét

Az Iskolánkívüli Népművelési Bizottság az 1941—42-es tanévben fenntartott és iskolába már nem járó ifjúság részére hiányos ismeretek pótlására, kiegészítésére és fejlesztésére ingyenes tanfolyamokat rendez. E tanfolyamokra beiratkozók maguk választják ki, hogy milyen tanfolyamon akarják ismereteiket pótolni, fejleszteni? Hogy minél többen részt vehessenek ezeken a kurzusokon, a város több helyén létesítettek művelődési telepeket, hogy a résztvevők lakásukhoz vagy munkahelyükhöz a legközelebb fekvő helyen nyerhessenek oktatást. A tanfolyamokat az esti órákban tartják.

Férfiak, asszonyok, ifjak és leányok részére

a következő tanfolyamok nyílnak: analfabéta tanfolyam, (írni, olvasni nem tudók részére), alapismeretű tanfolyam, magyar nyelvi, magyar dal, magyar tánc tanfolyamok; gyümölcs- és szőlőtermelési tanfolyam és méhészeti tanfolyam.

Leányok és asszonyok részére: kisgazdaságszony-képző tanfolyam, anyák iskolája, női kézimunka tanfolyam, népi hímző- és szőnyegszövő tanfolyamok.

E tanfolyamokat a Mikszáth K.-utcai, Vitéz-utcai, Rogeriusz kanonok-utcai, Ritók Zsigmond-utcai, Mátyás király-utcai, Sándor-utcai, László Ferenc-utcai, Fraknói Vilmos-utcai, Kolozsvári-utcai, Lázár Vilmos-utcai, Eskü-utcai, Üteg-utcai, Csáky I.-utcai rómkat., Gömbös Gyula-utcai róm. kat., Jakab M.-utcai ref. és Csengeri-utcai állami elemi iskolákban tartják meg. Beiratkozni ugyanott lehet november 10-től 15-ig, d. u. 4 és 7 órák között, 16-án, vasárnap pedig d. e. 10-től 1 óráig.

Közművelődési előadások

E tanfolyamokon kívül középfokú közművelődési kurzusok is lesznek, a Bocskay I.-utcai állami polgári fiúiskolában és a Magyar Dolgozók Hivatásszervezeténél. Az előbbi helyen 10—15 között, délután 6-tól 7-ig, az

utóbbi helyen 10-től 22-ig, d. u. 4-től este 8-ig lehet beiratkozni.

A felsőbbfokú tanfolyamot a Szent László gimnáziumban tartják meg, ahol a beiratkozás 15-ig este 6—7 óra között történhet.

Lesznek még idegennyelvi tanfolyamok is a Szent László gimnáziumban, erre a beiratási díj 1 pengő, a tandíj 10 pengő.

A tanfolyamokat minden hónapban közművelődési előadások teszik színessé. Ezek időpontját a lapok közlik majd.

Ülést tartott a 42-es és 36-os országos bizottság

MTI: A 42 tagú országos bizottság ülést tartott és azon négy, már korábban kiadott rendeletet tárgyaltak.

A 36 tagú országos bizottság hétfőn délben ülést tartott. A bizottság a napirendjén lévő rendeletet letárgyalta és hozzászólás nélkül tudomásul vette.

Adományok. Pádúai Szent Antal nevében N. N. 3 pengőt küldött szegényeink részére. Rendelteségi helyére juttatjuk.

Külpolitikai tájékoztatót adott a miniszterelnök a képviselőház külügyi bizottságában

A MTI jelenti: A képviselőház külügyi bizottsága hétfőn Takács-Tolva József gróf elnöklésével ülést tartott. Az elnöki megnyitó szavai után a miniszterelnök, külügyminiszteri minőségben tájékoztatta a bizottságot a külpolitikai helyzetről, hogy ilyen módon a bizottság tagjai a képviselőház plénumában való tárgyalás előtt tájékozódást nyerhessenek a külpolitikai kérdések jelenlegi állásáról. Az expozé után a bizottság tagjai kérdéseket intéztek a miniszterelnökhöz, aki azokra részletes választ adott.

A MTI jelenti: A kormány tagjai a miniszterelnök elnöklésével hétfőn este minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács folyó kormányzati ügyeket tárgyalt és késő éjjel ért véget.

Kolozsváron megszüntetik a városi kéményseprőüzemet és uira felállítják a mesterek kerületeit

A Magyar Tudósító jelenti: A román megszállás idején Kolozsváron megszüntették a kéményseprőmesterek kiváltságos jogait és városi üzemet alakítottak, amely házikézelésbe vette a kéményseprést. Most Kolozsváron Gyula miniszteri osztálytanácsos vezetésével szakértekezlet volt a kolozsvári városházán, amelynek befejeztével közölték a kéményseprőmesterekkel, hogy január 1-én a városi kéményseprőüzem megszűnik és a kéményseprőmesterek visszanyerik régi jogait.

HALÁLRAÍTÉLTAK DÖRING ÖRNAGY GYILKOSÁT. Bukarestből jelentik (NTI): Döring örnagy gyilkosát halálraírték. (MTI.)

A termelés irányítása az országos költségvetésben

Irta: Dr Paál Arpád

Az országos költségvetésről hozott vasárnapi cikkünk már említette, hogy a költségvetés mögött még ott van a nemzeti beruházási munkaterv nagy kerete, mely az évi rendes költségvetés kiadásain túl még további 4500 milliós költséget fordít honvédelmi és polgári célú felszerelésekre. Ezt a nemzeti munkatervet ezelőtt 3 évvel dolgozták ki, akkor még egymilliárdos alapon, s azóta emelkedett föl az alap négy és fél milliárdra. A pénzügyminiszter október 23-ikán tett parlamenti bejelentésében mondotta, hogy mindazt a rendkívüli beruházást, amit 5 esztendőre terveztek, már a 3-ik évben befejezték. Ezért is következett el az egymilliárdos alapkölségnek további fölemelése 2300 millióra, melynek hátralevő 2200 milliónyi értékű munkálatai már szintén folyamatban vannak.

1

Most rá kell még mutatnunk, hogy részint ebből az öt éves nemzeti beruházási munkatervből kiragadóan, részint önálló fölépítéssel még egy további tízéves munkaterv létesült a mezőgazdaság fejlesztésére. Ez a tízéves mezőgazdasági munkaterv egymilliárd pengő összegű költségkeretet kapott. Az egymilliárd tízre elosztva fog felhasználásra kerülni, de nem tíz egyenlő részletű összegben, hanem az esztendő kint megvalósítható és megvalósítandó munkálatok arányában. Sok függ a munkálatok végrehajtásában attól, hogy kellő számban álljon szakértő munkaerő rendelkezésre. A szakoktatás intenzív tétele és megfelelő tanulói létszám összehozatala érdekében külön beruházások kellenek tanácskére és kísérletiügyi intézmények céljára, továbbá ösztöndíjak és tanulmányi költségek rendszeresítésére. Ennek a hatása: a szakértők nagyobb száma is csak évek múlva fog jelentkezni, s így a mezőgazdasági termelő beruházások is akkor újabb nagyobb arányokhoz juthatnak.

Meg kell még említenünk ez alkalommal, hogy a tízéves mezőgazdasági munkatervvel kapcsolatosan a földművelésügyi miniszterium egy törvényjavaslatot is készített, mely a mezőgazdaság fejlesztésére vonatkozik. A törvényjavaslat nagy állami szervezetet kíván létesíteni, hogy a termelést állandóan irányítsa, amellel mintagazdaságok létesítésével, termelő kísérletezésekkel, munkamódot és munkaeszközök tanulmányozására szolgáló intézményekkel, ezek kutatási eredményeinek a gazdák közötti elterjesztésével kíván a mezőgazdálkodásra hatni. Azonkívül a mezőgazdasági új befektetések adókedvezményével, s a termelési eredmények külön jutalmazásával is elő akarja mozdítani a jobb, célszerűbb és kiadósabb gazdálkodást. Széles megalapozást akar adni a szakoktatásnak, s a népoktatást a falvakban is a korszerű gazdasági ismeretekkel kívánja tartalmasabbá tenni. Arról is gondoskodik, hogy az elhanyagolt, vagy gyöngye fölszerelésű gazdaságokban a kellő gazdálkodás föltételeit megadja. Külön községi ispáni állások létesítéséről is intézkedik, hogy ezek a

falusi gazdatiszások a termelési teendőket a legkisebb községben is közvetlen vezetés alatt tartsák.

A mezőgazdaságfejlesztő törvény tárgyalását a parlament már a költségvetés után megkezdi. Egyelőre még a termelés megszervezése kérdésében éppen a mezőgazdasági érdekképviseltek részéről eléggé fontos ellenvetések mutatkoznak, mert az érdekképviseltek a szervezésben inkább a gazdák öntevékenységet kívánják érvényesíteni, s kifogásolják a tulságos állami beavatkozást és központosító hivatali rendszert. A mintagazdaságok intézménye helyett is a gazdák közötti nem verseny fölkeltésének egyéb módjával kívánják hatni. Azonban, ha ezek a lényegbevágó kifogások meg is vannak, mégis nyilvánvaló, hogy úgy az állam, mint az érdekelt gazdatársadalom között a mezőgazdasági termelés nagyobb fejlesztése tekintetében mintegy versengően, felfokozódott a tenni vágyás. Ekként az ellentétek is a közös cél akarásában valami magasabb összhangot kapnak, s ez biztosítani fogja, hogy a mezőgazdaságfejlesztésről olyan törvény jöjjön létre, melyet a gyakorlati élet is minden tekintetben átérz és nagy célokra törekvéssel fog megvalósítani. A legkisebb földműves is önként bekapcsolódik abba, hogy ezt a törvényt, illetve ennek üdvös célzatait maga is elősegítse.

A most tárgyalás alatt álló jövő évi országos költségvetés már számbaveszi azt a helyzetet, hogy a mezőgazdasági tízéves munkaterv munkába kell venni és a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvény is mihamar életbe fog lépni. Ennek a feltűnő kifejezése az, hogy ez a költségvetés földművelésügyi kiadásokra egyszerre 103 millió pengővel több összeget irányoz elő, mint a tavalyi. Joggal mondotta a pénzügyminiszter a költségvetés előterjesztésekor: „Ilyen összegeket a földművelésügyi tárcára Magyarországon még nem fordítottak.”

2

Különösen ifjúságunk tájékoztatása végett ismét rá kell mutatnunk, hogy a mezőgazdasági szakértők tömeges kiképzésére már ez a mostani költségvetés is nagy összeget fordít. A tavalyi 6 millió pengővel szemben 20 millió pengő az, amit a jövő évi költségvetés mezőgazdasági szakoktatásra előirányoz. Ebből tízmillió a különböző új oktatási intézmények, tanfolyamok és kísérleti telepek létesítésére szolgál. másik fele a mintagazdaságok adminisztrációjára, tanárok fizetésére és tanulmányi ösztöndíjakra úgy az erdészeti, mint az állatorvosi és mezőgazdasági iskolákban, valamint a mű-

egyetem kulturmérnöki karán. Az elgondolás az, hogy ez iskolák tanulói annyi ösztöndíjat kapjanak, amiből egy belföldi, mint külföldi tanulmányidejük alatt magukat eltarthassák. Aztán ahány évig igénybevétték az ösztöndíjakat, kiképzésük után majd ugyanannyi évig tartoznak az állam erdészeti, állattenyésztési, mezőgazdasági, talajkutatási és vízrendezési, illetve utépitési munkálataiban szolgálatot teljesíteni. Persze nem ingyen, hanem megfelelő állami fizetési osztályok szerinti javadalmazással. A megfelelő állami szolgálatra való ilyen előre lekötődés csak azért kell, hogy magángazdaságok idő előtt el ne vonják az állam által kiképzett szakembereket.

Ami közvetlenül a földművelés előmozdítására ható kiadásokat illeti, azokban a tavalyinál mind kétszerteháromszorta több összeget irányoztak elő talajfeljavításra, a termőterületek növelésére, az alföld csatornázására, fásításokra, a növénytermelés javítására, az állattenyésztésre és birtokpolitikai célokra. Ez utóbbi célok között szerepel, hogy a földbirtokokhoz juttatott kisembereket megfelelő gazdasági fölszereléssel lássák el, s hogy kisemberek részére földvásárlásokat és házszabványterveket tegyenek lehetővé. Ilyen földszerzésekre új tételt is állítottak be a költségvetésbe, aminek ebben az első évben is 12 millió pengő az összege. Az ilyen összegek együtteséből áll elő a földművelésügyi tárcában a jövő évi kiadások 103 millió összegű többlete a jelen évi kiadásokhoz képest. Ezzel meg is kezdték a tízéves mezőgazdasági terv megvalósítását.

3

Még hozzá kell tennünk, hogy az ország termelő munkájának ez a föllendítése nemcsak mezőgazdasági, de ipari téren is megalapozást kap az ország új költségvetésében. A pénzügyminiszter mondotta, hogy nemcsak a népszaporodás eltartására kell az iparosodás útján munkaalkalmat találnunk, hanem az európai újjárendezésre való tekintettel is fejlesztenünk kell az ipart, „hogy azt a helyet, amely itt nekünk a Duna-mentén jár, ebben a vonatkozásban is megfelelően elfoglaljuk”. Elsősorban azokat az iparokat fejlesztik, melyek hazai nyersanyagokat dolgoznak föl; továbbá azokat, amelyek sok munkást foglalkoztatnak. Új iparfejlesztési törvény is készül, mely nem elégszik meg adókedvezmények nyújtásával, de gondoskodik az ipar tervszerű irányításáról és megszervezéséről is. Az ipari termelés korszerűsítését, minőségi emelését és egyben gazdaságosabbá tételét kívánja az állam munkába venni. Nem úgy, hogy

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a hölgy közönséget, hogy **külföldi elsőrendű angol és francia nőidivat szalonomat** Nagyváradra, **Bémer tér 2** sz. helyeztem át. Lequtolsó divat szerint készíték **saját és hozott anyagokból** ruhákat, kosztüümöket és kabátokat. Valamint elegáns estélyi ruhákat. **Eredeti modellek bemutatása.** Kiváló tisztelettel:
Földessy Sándorné
Bémer-tér 2. az Apolló mozgó mellett.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár

Olcsó ablaküvegezés

Képkerekezés

Nagyvárad, Szt. János utca 48.

Telefon: 19-13

maga csináljon meg mindent, hanem az egyéni kezdeményezést kívánja a közérdeknek megfelelő irányba terelni. Amelyik egyéni tevékenység vállalja ezt az állami irányítást, az megfelelő támogatást is fog kapni.

Az ipari termelés ilyen irányító befolyásolásának az előjeleként tekinthető, hogy már a jövő évi iparügyi költségvetés 245 százalékos emelkedést mutat a múlt évihez képest (15.1 millióról 52.1 millióra), a kereskedelmi és közlekedési miniszterium tárcája pedig a múlt évi 52.8 millióról 108.9 millióra növekvéssel 107 százalékos emelkedést. Ezzel más összefügg, hogy külön az államvasutak is 108 millió pengőnyi befektetést fordítanak a Székelyföld vasuti bekapcsolására, s 100-nál több mozdony és 3000 vasuti kocsit építésére. Összefügg a termelőmunka ilyen országos szétterjedésű megszervezésével az áraknak az európai színvonalra való kiképzése is. Evégett még a mezőgazdasági termények árában mozdítanak elő bizonyos emelkedést, továbbá a munkabérekben és fizetésekben. Ez a kormányzati akció még ebben az esztendőben végbe fog menni.

Érdekes és a közeljövőre vonatkozóan fontos tájékoztatás az, amit e tekintetben a pénzügyminiszter a költségvetés előterjesztésekor mondott. Megállapításai ekként szólottak: „Ezzel, mélyen tisztelt Ház, még ebben az esztendőben befejezzük és lezárjuk a bérfizetések és árak fejlődését. Ilyen módon kialakítjuk a jelenlegi európai viszonyoknak megfelelő új magyar árszínvonalat, amely organikus egész lesz és azt minden eszközzel tartani fogjuk. Ezt a kialakítást még meg fogja előzni a munkabérek és fizetések bizonyos mérvű emelése. Ennek mérvéről és módzatairól ma még nem nyilatkozom, de a költségvetési tárgyalás során részletesen tájékoztatni fogom a mélyen tisztelt Házat. Egyet azonban eleve meg kell mondanom: azt, hogy a teljes ár-emelkedés nem vihető át a bérekre és fizetésekre, és ez az az áldozat, melyet valamennyiünknek viselnünk kell.”

A pénzügyminiszter a tőzsdét is figyelmeztette, hogy ami hisztériát az árkérdésben és a vásárlások tulhajtásával támaszt, azt hagyja abba, mert ha nem, a tőzsdét is rendszabályozás alá veszik. Tehát így kikapcsolják az árak alakulásából a nyereszkeskedő árdragítást. „Minden eszközzel”, — mondotta a miniszter. Meg is tehetik határozatosan, mert mihielyt a termelés irányítása és növelése az állam kezében van, az áralakulásra is ennek a kormányzati akciónak legdöntőbb lesz a befolyása. A termelés így a közönség ellátását is bizonyosabbá teheti, mint amilyen volt az eddigi háborús gazdálkodások folyamán.

Belvárosi mozgóban

Két szerelmes óra

A filozofikus és rácsnélküli börtön rendezésének rendkívül izgalmas alkotása!
A francia filmgyártás remeke!

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1

Keddtől:

Az első bál

kiváló orosz tárgyú katonai dráma.
Főszerepben Olga Tschehova.
Legujabb híradó.

Apolló filmszínházban csütörtökön indul

Marlene Dietrich egyetlen ideai exotikus világi filmje

BIZSU

Szerdán utoljára: Gyurkovics fiúk.

Ami a híradók nem mutattak! A 12 napos balkáni hadjárat drámai részletei **Jön a Casino filmszínházban Jön****Hadjárat Jugoszlávia ellen Sarajevo 1914-1919**

ma a CASINO-ban. Vasárnap 11 órakor matiné. Előadások 5, 7 és 9 órakor.

Új magyar katonai attasé Helsinkiben

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó Ur a m. kir. honvédelmiügyi miniszter előterjesztésére vitéz Homlok Sándor vezérkari ezredes, a berlini m. kir. követség katonai attaséját, e beosztásnak épségben hagyása mellett a helsinki és stockholmi katonai attaséi teendőik ellátása alól felmentette és Rakolczay László vezérkari őrnagyot, a helsinki, valamint a stockholmi m. kir. követségek mellé katonai attaséknak kinevezte, helsinki székhellyel.

Felhívás az Országos Magyar Sajtókamara nagyváradi és bihar-megyei tagjaihoz

Hivatkozva az Országos Magyar Sajtókamara Ügyrendjének 333. §. 3-ik szakaszára, a nagyváradi kerülethez tartozó Kamara igen tisztelt tagjaival, úgyszintén az érdekeltekkel, napi lapok útján is közlöm, hogy az Országos Magyar Sajtókamara elnöke 342/2/1941. szám alatti megbízása alapján a Nagyvárad és Bihar megye kerületi titkárságát átvettem, a hivatali helyisége Nagyváradon, Szilágyi Dezső-utca 5. szám alatt van s a hivatalos órákat szombat kivételével d. u. 6-8 óra között állapítottam meg.

Nagyvárad, 1941. november 10.

PAPP GYÖRGY,

az Országos Magyar Sajtókamara nagyváradi kerületi titkára.

A Kolping-Egyetértés Sportegylet táncestélye

Folyó hó 15-én, szombat este pontosan fél 9 órai kezdettel tartja a Róm. Kat. Legényegylet kebelében működő Kolping-Egyetértés Sportegylet jótékony célú műsoros táncestélyét az egyesület helyiségeiben, Gr. Teleki Pál-utca 9 szám alatt. A vezetőség minden igyekezte arra irányul, hogy egy kellemes és hangulatos estét szerezzen az egyesület összes tagjainak és azok vendégeinek. A műsoron szerepel tánc, magyar nóták, kupa és egy énekes vígjáték is az egyesület műkedvelőinek közreműködésével. A részletes műsort később fogjuk közölni. A meghívók szétküldése folyamatban van, aki valami okból kifolyólag nem kapna úgy kérjük címét jelentse be az egyesület vezetőségénél.

A nyersbőrügy újabb érdekes fordulatai**Várkapu-tér 1. szám alatti üzlethelyiség szerepe a Globusz „feketetésében“**

Nagyvárad. Saját tud. Az internálásra ítelt „feketézők“ nyersbőrösök, Becsey Károly és társai ellen folytatott folytatólagos nyomozás során újabb rendkívül érdekes körülmények láttak napvilágot. Megállapítást nyert, hogy a Becsey és társai ügyben is gyanúsítottként szereplő Sonnenwirth Simon a Nagyváradon Várkapu-tér 1. szám alatt lévő s jelenleg özv. Grosz Adolfné szül. Rosenberg Rózi cégtábláját viselő bőrüzletben is eszközölt nyersbőr vásárlást, kis- és nagybőrökre vonatkozólag egyaránt s a megvásárolt bőröket részben a Globuszhoz szállította be, részben pedig a timároknak, utalvány nélkül, feketén, árdragúttal adta el. A megállapítás szerint a Globusz bizományosa mellett működő csendestárs tagok ellenőrizték ezen, a Globusszal párhuzamosan működő bőrüzlet üzleti tevékenységét és finanszírozták az üzletet. A Várkapu-tér 1. szám a. bőrüzlet engedélyese mintegy öt hónapja már nem tartózkodtak Nagyváradon s a jelzett üzlet vételében sem anyagi, sem más vonatkozásban semmi érdekeltsége jelenleg nincs.

A rendőrségi kihallgatások során Sonnenwirth Simon beismerte, hogy Várkapu-tér 1. szám alatti bőrkereske-

désben 1941. április hó óta bőrkereskedői tevékenységet folytatott. A Globusz részére vásárolt kis- és nagy nyersbőröket. Az üzlet lebonyolítására Becsey Károly és csendestársai adták a pénzt. Beismerte, hogy több timárnak utalvány nélkül „feketén“ adott el 15, tehát, juh, birka és borjubőrt. Ezekből az eladásokról azonban nem számolt el a Globusznak, akinek csendestársai igen gyakran megfordultak az üzletben.

A fentiekből kitűnik tehát, hogy Sonnenwirth Simon, mint a Globusz csendestárs tagja a Globuszon kívüli helyiségekben, vagyis Várkapu-tér 1. szám alatti üzlethelyiséget tartott fenn s abban részben a Globusz részére, részben saját üzleti ténykedéseire kis- és nagy nyersbőr bevásárlásokat eszközölt, amikor neki csak a Globusz részére történő kis nyersbőr vásárlásra volt engedélye. Bizonyítást nyert az is, hogy a Globusz többi csendestársa finanszírozták az üzletet és állandó készlet és személyes ellenőrzést gyakoroltak. Nyilvánvaló tehát, hogy a Várkapu-tér 1. szám alatti üzlet a Globusz melléküzlete volt s annak létezését fekete üzletemek véghezvitelére használták fel, nagyobb jövedelem elnyerése céljából.

Női kabátok és bundák
szebbnél-szebb kivitelben
HEVESINÉL
Hlatky Endre utca 8.

Nagy forgalom volt a tegnapi hetipiacon

(Nagyvárad.) A tegnapi hetipiac felhozatala a csipős novemberi hideg ellenére is jó közepes volt. A közönség részéről különösen a zöldségfélék iránt nyilvánult meg nagyobb kereslet. A burgonya és a hagyma „frontján“ még mindig nem enyhült a helyzet s csak gyenge enyhülés volt tapasztalható a tejpiacon is. A baromfi-
piacon úgy az eladók, mint a vásár-

lók kezdik megszokni az új mérlegrendszert. Baromfit ugyanis az ellenőrzés megkönnyítésére és az általános óhajra, most már csak kilóra lehet vásárolni. A gyümölcspiacon kisebb arányú áremelkedés volt észlelhető.

A hatóságilag megállapított árakban nem történt változás, ezért a részletes árak felsorolását mellőzzük.

Piaci beszámolóink összeállítását után kaptuk a fővárosból azt a híradást, melynek értelmében mindenki köteles a Mezőgazdasági Termelők Egyesült Szövetkezetének (Budapest, V. Deák Ferenc-utca 6.) a hatóság által megállapított áron átengedni azt a hagymamennyiséget, amelyre az igénybevétel a közellátási miniszter arra kijelölt szervei útján elrendeli. Az igénybevétel arra a vöröshagyma és fokhagyma mennyiségre lehet elrendelni, amely a tulajdonos 1941 június 30-ig számított házi és gazdasági szükségletének mértékét meghaladja.

Ezzel a rendelettel tehát a közellátásügyi miniszter elrendelte a hagymakészletek igénybevételét, ami azt jelenti, hogy ezen a téren is megszüntetik a spekulációt s rövidesen megjelenik a várvavart hagyma a piacon és a kereskedésekben.

Százötven éve született Katona József

Ugy illett volna, hogy a magyar színpadok megüljék a mai napot s a Bánk bán mennydörgő szavai emlékeztessenek a legnagyobb magyar történelmi dráma írójára, Katona Józsefnek százötven éves születési évfordulójára. De a világháború fergetegében megfélekedtek róla a színházak, megfélekedtek az irodalmi társaságok és csak egy-két, komolyabb folyóirat szentelte hasábjait Katona József emlékének. Ma, kedden volt százötvenedik éve annak, hogy a Bánk bán szerzője a kecskeméti Katona-kurán megszületett. Tizenkilenc éves, amikor a korai szerelem a színházhoz sodorja. Jurátuskodás helyett Széppataky Róza (a későbbi Déryné) társaságában színészkedik és közben sok darabot fordít magyarra. Huszonhárom éves, amikor első formájában megírja a Bánk bán-t. Az előadást azonban az akkori cenzura nem engedélyezi. A cenzor nem a századok lelkiét, hanem a jelenhez való hasonlatokat tekintette és hosszú esztendőknél, sőt évtizedeknek kellett elteltetni, míg a Bánk bán örök magyar történelmi szépségei a magyar színpadokon felragyoghattak. Nagyváradon is gyakran játszották, itt Tóth Elek férfias alakításában élvezhettük nem egyszer. Az idén pedig Katona József születésének 150-ik évfordulóján megfélekedtek a színház is, a Széppataky Társaság is irodalmunk jelentős ünnepeiről. Pedig a Bánk bán történelmi levegője és Katona József méltatlan mellőzéseken eltelj életé példaadó lehetne ma is arra, hogy tanuljunk megbecsülni és értékelni, ami magyar, még akkor is, ha az csak színpadi irodalom...

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy órára 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekkszámánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Javulás állt be a Kormányzó úr állapotában

Budapestről jelenti a MTL: A Kormányzó Ur egészségi állapotáról a következő közleményt adták ki:

A Kormányzó Ur Ófömméltósága állapotában javulás állt be. Az esti hőmérséklete 37.5. Viszont epehólyag irritáció lépett fel. Ennek jelentősége ugyan nem nagy, de az ágyban fekvés idejét meghosszabbítja.

Szöllősy, egészségügyi főtanácsos, közközházi főorvos.

Budapest, 1941. november 10-én. este hat órakor.

Egyházi hír. Ujiráz község egyház-képviselőtestülete Tölgyessy Károly káptalani főintézőt, 27 éven át világi elnökét, nyugalmába vonulása alkalmából Ujiráz érdekében közel egy emberöltőn keresztül kifejtett önzetlen fáradozásáért örökös diszelnökévé választotta. Az erről szóló művészi oklevelet ünnepi közgyűlés keretében nyújtotta át Tölgyessy Károlynak Buday László Olivér plébános, püspöki tanácsos.

KÉSZÜL NAGYVÁRAD IDEGENFORGALMI POTOPLAKATJA. Nagyvárad. Saját tud. Most rendelte meg Papp Lajos Nagyvárad város idegenforgalmi plakátját is, amelynek fotóját Major György ismertvári váradí fényképész készítette el. A felszabadult keleti részek városai közül Nagyvárad ad ki elsőnek idegenforgalmi propagandai plakátot, mint ahogy elismerten művészi kiállítás prospektusával is megelőzte a többi erdélyi városokat.

NEGYVENKÉT ZSIDÓ KIVÁNDORLÓ NEM SZÁLLHATOTT PARTRA DELAMERIKÁBAN. Rio-de-Janeiróból jelenti a NTL: Negyvenkét Európából kivándorolt zsidó egyik délamerikai kikötőben sem szállhatott partra. Azt hiszik, hogy ezeket a zsidókat egy brit birtokra szállítják. (MTL)

Dr Cholnoky Jenő előadást tart Váradon Budapesten fölkereste Papp Lajos dr Cholnoky Jenő egyet. tanárt, a világhírű földrajz tudóst, aki kérésére megígérte, hogy lejön Nagyváradra és a Bihar Egyetel vetített képes előadásorozatában előadást tart. Dr Cholnoky Jenő nemcsak kiváló tudós, hanem lenyűgözően kedves előadó is, úgy hogy az ő meghallgatásával ritka szellemi élményhez fog jutni városunk közönsége.

Ennekari hangverseny. A Nagyvárad Magyar Dalkör a Karcagi Iparos Dalárdával együttesen november 23-án délután 6 órakor a Református Kulturpalota dísztermében rendezi meg nagyszabású ennekari hangversenyt. Hangverseny után tánc reggelig. A nagyszabású hangverseny közelebbi ismertetésére még visszatérünk.

38 román nyelvű állami elemi iskola működik Csik vármegyében. A Magyar Tudósító jelenti: Csik vármegye területén, ahol a megye lakosságának mintegy ötödrészt teszi a románajku lakosság, a tanügyi hatóságok 38 román nyelvű iskolát létesítettek.

Turista- és diákszallót kap Nagyvárad. Nagyvárad. Saját tud. Az elmúlt év folyamán nagy hiányát érezte Nagyvárad városa az utascsoportok megfelelő, olcsó elhelyezésére alkalmas diákszallónak. A város vezetősége több felterjesztést tett ennek elnyerése érdekében az illetékes kereskedelemügyi miniszteriumhoz. — Papp Lajos, aki e tekintetben már többször személyesen is eljárta illetékes helyen, most komoly ígéretet kapott dr Gaál László miniszteri oszt. tanácsostól, az idegenforgalmi ügyosztály vezetőjétől, aki személyesen utazik le a szükséglet megállapítására. A kért 150 ágyas turista szálloda, a jövő évre tervezett Szent László év nagy idegenforgalmára való tekintettel, föltétlenül megvalósításra vár.

ÉLESD KÖZSÉG 2000 PENGŐ SEGÉLYT KAP A KÖZSÉG SZÉPÍTÉSÉRE. Az OMVESZ minden évben 10 községnek — amelyek a vendégforgalom fejlesztése terén szíves eredményt mutatnak fel — 2000—2000 pengő segélyt ad községfejlesztési célra. Bár Biharvármegyében, az ismeretes körülmények miatt az elmúlt évben egy község sem tudott különösebb eredményt felmutatni a vendégforgalomra való berendezkedés terén, Papp Lajos igazgató megindokolt előterjesztésére, a közgyűlés mégis egy biharvármegyei községnek 2000 pengő segélyt állapított meg, mely összeg a község szépítésére (parkozására) lesz fordítandó. Az OMVESZ előterjesztésére különben a földművelésügyi miniszterium a többi községeknek is díjazható utal ki virágmagvakat, palántákat és facsemetéket.

VÉGETÉRT A CHILEI EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS. Santiago-de-Chiléből jelenti (NTL): Az eucharisztikus kongresszus, amely igen nagy látogatottságnak örvendelt és amelyen igen sok zarándok jelent meg, fényes külsőségek közt befejeződött. Copello bíboros, a pápa küldötte celebrálta ünnepélyes keretek közt a főpapi szentmisét. Délután a pápa nevében megáldotta Chilét, majd a kongresszus nagyvárnyu körmenettel befejeződött (MTL)

A nagyváradi Árpád Lövész Egyesület szokásos szerda esti összejövetelét folyó hó 12-én este 8 órai kezdettel tartja meg a Tűzharcosok Székházában. Széchenyi-épület, az egyesület ifjúsági csoportjának rendezésében. Felhívjuk a lövészbajtársakat, hogy lehetőleg teljes számban jelenjenek meg ezen a lazafas, bajtársi szellemet ápoló összejövetelen. Elnökség.

ÚJ ÁLLOMÁSFÖNÖK A NAGYVÁRADAI ÁLLOMÁSON. Nagyvárad. Saját tud. Lapjelentések szerint Orbán Ferenc állomásfőnököt elhelyezték Nagyváradról. Helyette Lakó Kálmánt bízta meg a MAV igazgatója a váradi állomás vezetésével.

Veszedelmes vasutitolvaj bandát vett őrizetbe a rendőrség. Nagyvárad. Saját tud. Kedden reggel 9 órakor sok tagból álló szélhámos és tolvajbandát vett őrizetbe a rendőrség. A banda feje Nyerges Zoltán volt, az ismert vasúti tolvaj, akit szintén őrizetbe vettek. A tolvajokat vasúti lopás alkalmával fogta el a vasúti rendőrség és most sorra nevezik meg társaikat és vallják be sorozatos cselekményeiket. A kihallgatások és elővezetések lapunk zártakor még tartanak.

Mielőtt szőrmét, bundát vásárol,
keresse fel

Halász Imre szücs üzletét

Nagyvárad, Kazinczy Ferenc utca 4. Telefon: 18-90.
 Külföldi szőrmékben, kész bundákban nagy választék.
 Javításokat, alakításokat pontosan szolid árak mellett vállalok.

Igazolni kell a ruha- és cipőhiány miatti iskolai mulasztást. A Magyar Tudósító jelenti: A közoktatásügyi miniszterium rendeletet intézett a tanfelügyelőségekhez, amelyek értelmében igazolni kell a lábbeli és a ruhahiány miatti mulasztásokat. A tanító köteles meggyőződni arról, hogy a gyermek tényleg ruha, vagy lábbeli hiány miatt maradt el az iskolából és hogy a szülők képtelenek-e megfelelő cipővel és ruhával ellátni.

ELLENSZEGÜLŐ KOMMUNISTA ZÁGRÁBBAN LELŐTT KÉT RENDŐRT. Zágrábról jelenti (Stefani): A zágrábi rendőrfőnökség közlése szerint vasárnap este egy kommunista revolverrel többször rálőtt a rendőrökre, akik le akarták tartóztatni. Egy rendőr meghalt, kettő megsebesült. A merénylet különbiróság elé állítják. (MTL)

A nagyváradi M. Kir. Allami Nemi-beteg gondozó Intézetben (Bunyitay-liget 18, volt Poliklinika épület) az igazolt szegénysorsu betegek részére a rendelések időpontja a következő: Nők részére: kedd, csütörtök, szombat délelőtt 9—11, hétfő, szerda, péntek délután 4—6. Férfiak részére: kedd, csütörtök, szombat délelőtt 8—10, hétfő, szerda, péntek délután 5—7. Házaság előtti tanácsadások: férfiak és nők részére minden csütörtökön délelőtt 10—12.

KINEVEZÉSEK A VÁRMEGYÉNEL. Nagyvárad. Saját tud. Dr. Szathmáry Imre nagyszalontai lakost Biharvármegye törvényhatóságához díjazatlan vármegyei közigazgatási gyakornokká nevezte ki a főispán. Ugyanakkor dr. Takács József vármegyei közigazgatási gyakornokot váradi lakost vármegyei tiszteletbeli aljegyzővé nevezték ki.

Raktár-tűz a Rákóczi-uton. Nagyvárad. Saját tud. Kedden déli fél 12 órakor a Rákóczi-ut 10. számú palotába hívták a tűzoltókat. A tűzoltók azonnal megjelentek, de szerencsére különös dolog nem akadt, mert az egyik lakás lakatlan raktárhelyiségében támadt jelentéktelen tűz, amelyet a tűzoltók egynegyed óra alatt teljesen elfojtottak.

ÜNNEPÉLYES SEGÉDAVATÁS LESZ AZ IPARTESTÜLET DÍSZTERMÉBEN. Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap, november 16-án újabb ünnepélyes segédavatást rendeznek az Ipartestület dísztermében. A vasárnapi segédavatás hasonló ünnepélyességgel fog lezajlani, mint az első váradi segédavatás. Az Ipartestület illetékes szervei már minden előkészületet megtettek az ünnepségre.

Kávéházakban és vendéglőkben kérjük a Magyar Lapok-at.

Az Actio Catholica 30. számú filmkritikája

„CSAK AZ ANGYALOKNAK VAN SZÁRNYUK”. A polgári repülőszolgálat névtelen hőseinek erkölcsileg kifogástalan filmje.

„CSODA A HALÓKOCSIBAN”. Egy félszeg férj humoros története, több kifogásolandó kikapós jelenettel és kétes célzással.

„A LATHATATLAN ASSZONY”. A láthatatlanná tétel trükkjét érdekfeszítő mesével feldolgozó, szellemes amerikai szórakoztató film.

„FÉLVER”. A svéd-norvég filmtremelés remekbe készült filmje, egyetlen kifogásolható jelenettel.

Leégett egy faskamra a Lovass-utcán Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn este kevéssel 6 óra után tűz ütött ki a Lovass-utca 22. szám alatt. A tűz egy faskamrában keletkezett. A tűzoltók azonnal kivonultak. Munkájukat megkönnyítette a szitáló eső is. A tűz teljesen elhamvasztotta a faskamrát, nagyobb kár azonban nem történt.

Mit daloljanak a leventék?

Kevés üdítőbb látvány van annál, amikor fiatal levente-csoportok jelennek meg a város utcáin és fegyelmellett, katonás léptekkel haladva nyújtják a magyar jövő ígéréseit. Még kedvesebb, ha nőiára gyűjtanak az ifjak a dal ütemére vágják a menetben a bakalépeket. De általában megfigyelés szerint a leventék által énekelt dalok nem mindig szerencsés megválasztásúak. A katonás szellemnek nem szükségképpen vellejárója, hogy 15—17 éves leventék, fiatal diákgyerekék ugyanazokat a nőiákat énekeljék, amelyek a kaszányák légkörében születtek és amelyek a nép egyszerű fiainak szájából hallva se mindig épületesek. Bár mennyire a jövőben hadsereg kemény harcosainak előképző iskolája is a levente-oktatás, nem látjuk okvetlenül nélkülözhetetlennek, hogy az ifjak az utcán vagy bárhol másutt elhangzó dalaikban folyvást a szeretőjüket emlegetsék s a barna kislány szépségei körül szaladjon a képzeletük. De más olyan katonadalokat is előszeretettel iktatnak műsorukba leventéink, amelyek bakálnak se állnak éppen jól. Így egyik olvasónk közli velünk, hogy egy leventecsapat, amely a Fő-utcán haladt végig, teltorokkal énekelte a napokban azt a „Mondjátok meg Szent Péternek” kezdetű nótát, amelynek második sora, bármilyen komolytalan is, sérti a vallásos érzületet. Vannak szép ifjusági indulóink, meneteléshez jól énekelhető hazafias dalaink, tréfás szövegű nótáink, amelyek tömege elég választékot nyújt a halkedvelő leventéknek. Énekeljék ezeket az utcán menetelő fiatal fiúk. A levente- oktató tanfolyam nyári táborozásain nem hallottunk olyan dalokat, amelyek bármilyen szempontból kifogásolhatók lennének; ellenkezőleg: a bajlártságg, a hazafiság és a fiatalos jókedv nemesítő és derűs megnyilatkozásai voltak ezek a dalok. A levente-oktatás központi rányítása tehát a legkevésbé sem teszi kötelezővé a bakánóták éneklését s ehhez a csoportvezetőknek több gondtal kellene tartaniok magukat. (*)

SZINHÁZ

Miért éppen Ibsen?

— A „Nora” szerda esti előadása elé —

Ibsen ismét megszólal a nagyváradi színpadon.

Tisztelet és becsülés a budapesti Nemzeti Színház két kivételesen nagy művészenek, Bajor Gizinek és Lehotay Árpádnak, akik vendégjátékukkal két estére lehozzák Nagyváradra a nemzetiszínházi levegőt, — elismerés Putnik Bálint színgazgatónak, aki áldozatosságával ezt a két estére szóló vendégszereplést lehetővé tette — de... de muszáj volt épp ma, a katolikus eszmék nagy megújulása idején, annak az Ibsennek a drámájával kirukkolni, aki soha, semmi közösséget ezzel a krisztusi szellemmel nem tartott, nem is tarthatott, mert nem ismerte azt?

Igen, volt idő, amikor az európai színpadokon szinte kizárólag Ibsen drámái uralkodtak. A századforduló francia drámairodalmára is ő gyakorolt hatást, a negyven év előtti magyar színpadokozáig lehetett mást látni, mint Ibsen és a franciák drámáit. A francia drámairodalomra amely ebben az időben született — homály borult. Ki emlékszik ma már a Tolvaj, a Baccarat és a hasonló izgalmas, érdekfeszítő, de erkölcsi szempontból nem mindig kifogástalan drámákra, amelyek a század elején sorozatos előadásokat értek meg és némileg befolyásolták is a magyar drámairodalom kifejlődését. Ibsen, csodálatosan mély lélekbuvárásával, irodalmi értékeivel megmaradt halála után is az élő irodalomban. Mint döntőszavú vezér, elhallgatott ugyan már régen, de az a hatvan év, amely alatt írásaival uralkodott az európai irodalomban, kitörülhetetlen nyomokat hagyott hátra mégis. Amde téova világszemléletét túlhaladták az elkövetkezett modernebb, határozottabb keresztényvilági világszemléletű írók és drámaírók. Eljött Mauriac, Pirandello, Claudel, Szigfrid Undset s mások, akik közül nem egy a drámaszínpadon is nagy értéket alkotott.

Ibsen pedig mint a francia Anatele France, lassacskán a mult homályába merült, abba a homályba, amelyet életében Ibsennek reveztek s amelybe drámái is burkolta. Szüksége volt erre, mert nagy és súlyos problémáit megoldani nem tudta, csak felvetni. Gazdag gondolataira új gondolatok születtek ugyan az intelligens olvasók lelkéből, de a feladatot, hogy maga az író mutasson rá a századforduló társadalmi életét olyannyira érdeklő problémák megoldására, teljesíteni már nem volt képes. A századforduló

embere hálás is volt talán ezért Ibsennek, hogy csak felvetette az amúgy is felszínen lebegő problémákat, de nem sietett azok megoldására is rámutatni és így a huszadik század első éveinek és a mult század utolsó éveinek embere nyugodtan alhatott.

A felvetett problémákat azután mások oldották meg és Ibsen, Solness építómesterével, Norájával, költői Peer Gynt-jével azok közé az irodalmi érdekességek közé került, amelyeket az ember nem felejt el, értékei irodalmi nyelvét, lélekboneoló képességét, de — túlhaladottnak tekinti, mint azt a misztikusságot is, amelyre ma már semmi szükség sincsen. A ma embere a világos életszemléletet, a tiszta logikát, az egészséges és áttekinthető állambölcseletet, a keresztényi családi életet óhajítja és szereti.

Miért kellett tehát pont Ibsent elővenni azért, hogy két olyan nagy művész, mint Bajor Gizi és Lehotay Árpád vendégszerepelhessenek Nagyváradon? Shakespeare drámái között sokkal több olyan művet találni, amelyek életigazságát a ma embere jobban megérti, mint a század elején élő. Az Athéni Timonban, vagy a Coriolanusban tömérdék ilyen élet-

igazságra bukkanhatunk. Ezeket a drámákat mégsem adják sehol, holott rendezői szempontból is tömérdék újszerű megoldás kínálkoznék azok színrehozatalánál. Talán az az oka, hogy Shakespeare mindig sok alakot mozgat a színpadon?

Ibsen azonban műsoron maradt, mivel csak kevés szereplőt visz a színpadra. Ez adott-e erre apropost most is, nem tudjuk. Vagy talán a Norvégiával való semleges fegyverbarátság? Vagy az, hogy a „norvég óriás” most 35 éve halt meg? Ez a pont nyitott kérdésként marad számunkra. Kétségtelen, hogy a két nagy pesti művész vendégjátéka eseményt jelent Nagyváradon, ahonnan a komoly kultúra már valósággal menekül. Mindössze azt sajnáljuk, hogy ezt a menekülő irodalomkultúrát Ibsennel akarják visszaeszelgetni.

Ma nem misztikus homály kell, mert megoldatlan problémánk van, hanem amúgy is. Ma iránymutatásra van szükség, hogy a téova ifjuság és a bottlodozó öregség a színpadról is megkapja azt a célkitűzést, amelyben megtalálják a problémák megoldását. Erre pedig sem Ibsen, sem az ő máskülönbben érdekes Norája nem alkalmas.

Bizonyos hogy a nagy pesti művészek — akik követni fogják Bajor Gizi és Lehotayt. — találnak a Híd-höz hasonló és más magyar szellemű és célra vezető drámát, amiben felléphetnek Nagyváradon is. Ilyen drámákra van szükség ma és nem a mult század elsodort életbölcességére.

(A 6.)

A Népművelődési előadássorozatban nagy sikere volt a Cigányszerelemnek

A hétfői előadássorozatban Lehotay Árpád Cigányszerelem szerepelt. Erre az alkalomra zsufozásig megtelt a Szigligeti Színház nézőtere, lelkesedésben ki nem fárado közönséggel, amely egész este forrón ünnepelte a kitünő színészeket. Radnóthy Évát,

Koltay Arankát, Tanayt, Solymossyt, Kozmát és a többieket akik még színesebb, elevenebb alakítást nyújtottak mint máskor. Ugy látszik, hogy a közönség szívesen veszi a szép, régi operetteket, — ezt mutatja a Cigányszerelem sorozatos sikere is.

Bajor Gizi és Lehotay Árpád Nagyváradon

Ritka élményben lesz része a nagyváradi közönségnek szerdán és csütörtökön este. Ekkor vendégszerepel a „legnagyobb” magyar színész nő partnereivel a Nora c. Ibsen drámában a színházban. Mindkét előadást bérlet-szünetben, mérsékelttel felemelt helyárral tartják meg. Kedd déli 12 óráig a bérletközönségnek módjában van megszokott helyét kiváltani.

— A bukaresti kaland, péntektől ismét műsorra kerül.

— Vigözvegy, egységes helyárral van csütörtökön délután műsoron, Radnóthy Évával, Dolly Ferenczel és Koltay Arankával a főszerepekben. Minden földszinti jegy: 1.20, minden emeleti jegy 60 fillér, páholy 6 pengő.

HETI MŰSOR:

Hétfő este 8 órakor: Cigányszerelem. (Népművelődési előadás.)
Kedden este 8 órakor: Négy asszonyt szeretek.

Szerda este 8 órakor: Nora. (Bajor Gizi és Lehotay Árpád vendégjátéka.)
Csütörtökön délután 4 órakor: Vigözvegy. — Este 8 órakor: Nora. (Bajor Gizi és Lehotay Árpád vendégjátéka.)

Pénteken este 8 órakor: Bukaresti kaland.

Szombaton délután: Hajnalodik. — Este 8 órakor: Bukaresti kaland.

Vasárnap délután 4 órakor: Limonádé ezredes. — Este 8 órakor: Bukaresti kaland.

Hétfőn este 6 órakor: (Népművelődési előadássorozat) Piros bugyellárás.

Szerdától minden este: Második félidő.

KASZAB ANNA — KOLOZSVÁRON. Még bizonyára sokan emlékeznek a Janovics-éra idejéből Kasza Annára, erre a nagytehetségű drámai színésznőre, aki ösztönös, mély alakításaival feledhetetlen estéket szerzett a nagyváradi színház közönségének. Kaszab Anna hosszabb távollét után visszatért régi sikerei színhelyére és — a kolozsvári Nemzeti Színházhoz szerződött, ahol már a megnyitó előadásán forró sikert aratott. Nagyváradi tisztelői akik néhány év előtt ünnepelték a művésznőt, bizonyára örömmel értesülnek erről a sikerről.

Hirdessen a Magyar Lapokban

AZ ÁRTATLAN ZSUZSIRA KÉSZÜL A SZINHÁZ

Putnik Bálint színgazgató, mint ismeretes, programjába vette régi, szépzenéjű operettek felújítását. Ezek során most az Ártatlan Zsuzsira készül az operettegyüttes. Ebben a bájos, kedves békebeli operettbe ismét nagyobb szerephez jut Koltay Aranka, a közönség kedvence, akit minden fellépésekor forró ünneplésben részesítenek.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje Magyar Lapok-at.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Kiadó egyszobás garconlakás. Gerliczy-u. 8. 694

Adás-vétel

Férfi ruhákat, használtakat legjobban vehet és eladhat Molnár használatruha üzletében. Bémer-tér 1. (udvarban). 566

Aranyat, briliánsot, ezüstöt magas áron veszek, órák, ókszerű javítok. Gyenge István ékszerész. Rákóczi ut 19.

Sötét díofa íróasztalt keresek megvételre. Dobay-Könyves ügyvédi iroda, Szaniszló-u. 4. 714

Régi árban, jóval olcsóbban, mint a hazaló ügynökök által eladott Herendi és más porcellán készleteket, valamint a napokban megérkező Rosenthal világmárkás étkezőeszközöket kizárólag Tompa Ferenc ókszerész-tény porcellánüzletében, Nagyvárad, Rákóczi-ut 5. alatt szerezhetik be.

Hőcipő 37-es, beszarabiai gallér, muff eladó. Szilágyi Dezső-u. 5. l. 5. 712

Töltőtoll kiváló márkák, nagy választékban, olcsón Simon István könyv-papírüzletében Bémer-tér 3. Tel. 26-45.

Briliánsért, régi ékszerért magas árat fizetek. Tarján ékszerész, Rákóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben).

Aranyat, ezüstöt napi áron veszek. Tiszay órák és ékszerész. Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Hülönfélé

Szombat este a Mátyás sörözőben elcsereált szürke kalapot, kérem az itt maradt barna helyett visszaszolgáltatni. 710

Allást kezes

Ókszerész fiatalember, 2 felsőkéreskedelmi végzettséggel irodai munkára vállalkozik. Érdeklődni lehet Török Ignác-ut 67. 707

Allást nyec

Vincellért fixfizetéssel felveszek. — Nagyvárad, Berkovits Ferenc-u. 78. 713

Négy középkiskolát végzett fii tanulóknak felvétetik. Nemzeti könyvkereskedés. 711

KIADÓTULAJDONOS:

szent László-nyomda R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: felelős kiadó: Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc szent László-nyomda Rt igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.

Okvetlenül szerezz meg könyvtáras számára a napjainkban élt circuszlovárnóból miszicóe apácává lett

Beáta nővér életrajzát.

Mozifilmnél érdekesebb esemény halmazt tar olvasóia elé ez a bámulatos életrajz. Hősies bátorsággal val mindenkiben csodálkozást, apostoli lelkiületevel pedig az olvasóban lelki nekilendülést vált ki

Ára 3.40 Pengő